

Jaarrapportage begrotingscyclus 2018

Inleiding en leeswijzer

In deze jaarrapportage wordt ingegaan op de behandeling in de Tweede Kamer en de vaste en algemene commissies van de verschillende budgettaire nota's en wetten die zijn verschenen in het kader van de begrotingscyclus 2018. De bijlage van deze notitie bevat meer gedetailleerde informatie over de behandeling van deze budgettaire stukken. De jaarrapportage heeft de volgende opbouw:

1. De behandeling van de ontwerpbegrotingen, incidentele suppletoire begrotingen 2018
2. De behandeling van de suppletoire wetten 2018
3. De behandeling van de jaarverslagen en slotwetten 2018

Onderstaand overzicht geeft weer in welke maanden de Tweede Kamer deze budgettaire stukken heeft behandeld:

2017				2018								2019										
S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J

1 Ontwerpbegroting en begrotingsbehandeling 2018

De tabellen in deze paragraaf geven inzicht in de begrotingsbehandeling 2018.

Aangesloten wordt bij de volgorde van de begrotingsbehandeling:

1. Plenaire behandeling Rijksbegroting en Miljoenennota
  - a) Aanbieding Rijksbegroting (Prinsjesdag)
  - b) Algemene Politieke Beschouwingen en Algemene Financiële Beschouwingen
2. Commissiebehandeling afzonderlijke begrotingen
  - c) Ronde van feitelijke vragen over de begroting
  - d) Technische briefings door de Algemene Rekenkamer
  - e) Wetgevingsoverleggen (begrotingsonderzoek en /of thematisch)
  - f) Inzet van rapporteurs
  - g) Plenaire begrotingsbehandeling en stemming over moties en amendementen

a) Aanbieding Rijksbegroting 2018

Op 18 september 2017, de derde dinsdag in september – Prinsjesdag, zijn de Rijksbegroting 2018 en de Miljoenennota 2018 aangeboden aan de Tweede Kamer door de (op dat moment demissionaire) minister van Financiën J.R.V.A. Dijsselbloem.

b) Algemene Politieke en Financiële Beschouwingen

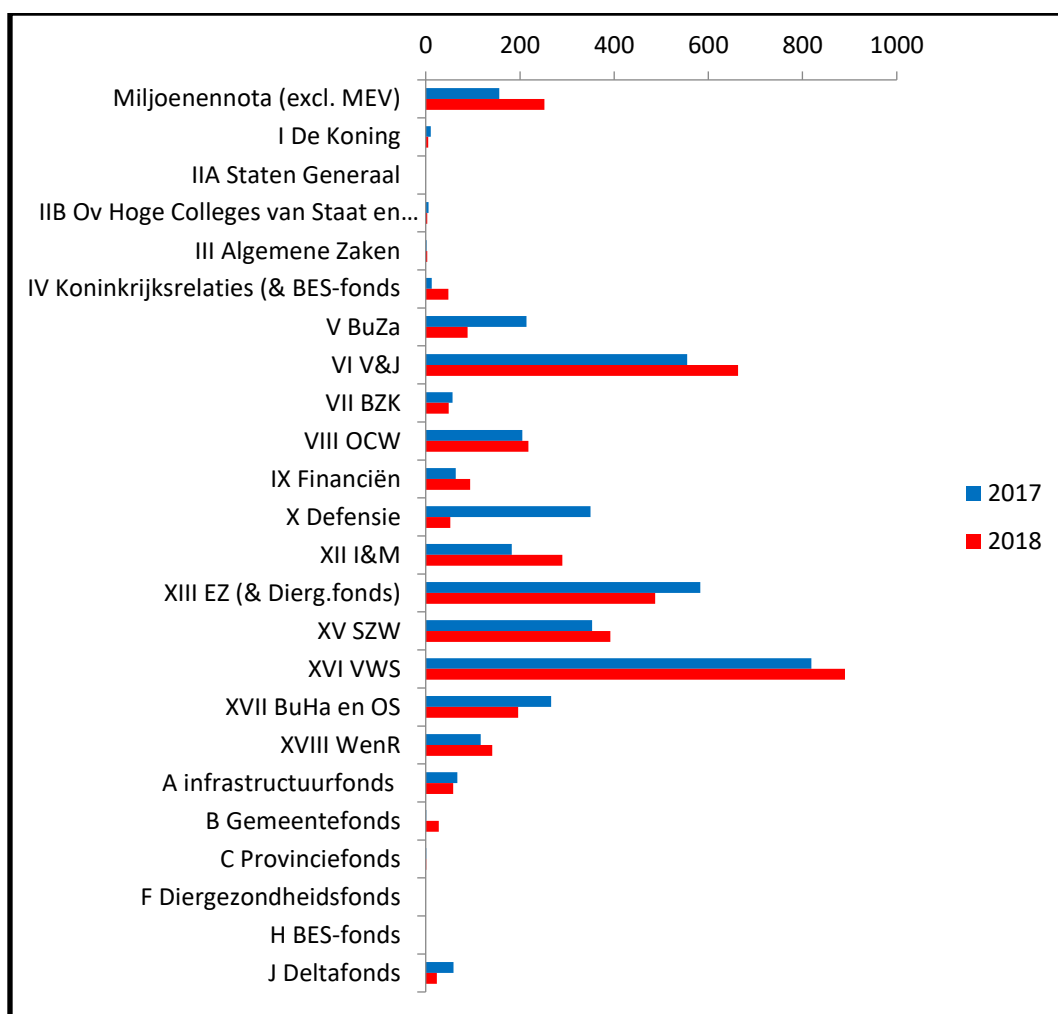
De Algemene Politieke Beschouwingen vonden deze keer niet direct na Prinsjesdag plaats, omdat de formatie van een nieuw kabinet na de verkiezingen voor de Tweede Kamer van 15 maart 2017 nog niet was afgerond. De Algemene Politieke Beschouwingen werden op 1 en 2 november 2017 gecombineerd met het debat over de regeringsverklaring van het kabinet-Rutte III. De Algemene Financiële Beschouwingen werden een week later gehouden op 8 en 9 november 2017.

c) Feitelijke vragen

De Rijksbegroting 2018 bestaat uit 21 hoofdstukken¹ die als afzonderlijke wetsvoorstellen (ontwerpbegrotingen) aan de Kamer worden aangeboden. De begroting van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit was voor het begrotingsjaar 2018 nog onderdeel van de begroting Economische Zaken. Verder is met ingang van 1 januari 2018 de begroting van Wonen en Rijksdienst (XVIII) komen te vervallen. De beleidsartikelen zijn na verwerking van de maatregelen uit het regeerakkoord toegevoegd aan de begroting van BZK (VII). De commissiebehandeling van de afzonderlijke begrotingswetten start met het stellen van feitelijke vragen aan de regering over iedere ontwerpbegroting. In grafiek 1 zijn de aantallen vragen per begroting opgenomen. De cijfers in grafiek 1 betreffen zowel de vragen over de begroting aan de regering als de eventuele vragen aan de regering over de aandachtspunten bij de begrotingen waarover de Algemene Rekenkamer in de periode na Prinsjesdag de Kamer heeft gerapporteerd.

¹ De Miljoenennota is geen begrotingswet.

Grafiek 1: Aantal gestelde feitelijke vragen over de ontwerpbegrotingen

Voor gedetailleerde tabel: zie tabel 1 in de bijlage

Uit grafiek 1 blijkt dat jaarlijks over vrijwel elke begroting feitelijke vragen worden gesteld. Uitzonderingen hierop zijn hoofdstuk II-A (Staten-Generaal), het Diergezondheidsfonds en BES-fonds. De vragen over deze twee fondsen werden de laatste jaren gecombineerd met de vragen over de begroting van EZ respectievelijk Koninkrijksrelaties. De ontwerpbegroting van de Staten-Generaal wordt al eerder in het kalenderjaar door de Tweede Kamer behandeld in het debat over de Raming, dat doorgaans eind juni plaatsvindt. Feitelijke vragen over deze begroting worden dan gesteld aan het Presidium van de Tweede Kamer.

De commissies EZ/LNV, VWS en V&J hebben de meeste vragen gesteld over de ontwerpbegroting 2018. Het totaal aantal feitelijke vragen over de ontwerpbegrotingen is de laatste jaren redelijk stabiel (3926 bij de Rijksbegroting 2017 en 3731 bij de Rijksbegroting 2018). Uitgebreidere informatie is in tabel 1 in de bijlage opgenomen.

d) Technische briefings Algemene Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer (AR) brengt bij de begrotingen zogenaamde 'begrotingsbrieven' uit en bij de jaarverslagen rapporten per jaarverslag (verantwoordingsonderzoek). Over beide documenten kunnen commissies de AR verzoeken een technische briefing te geven.

In 2017 hebben zeven commissies het aanbod van de AR geaccepteerd om een briefing te houden over de aandachtspunten bij de begroting voor 2018. Commissies vragen minder vaak om een technische briefing van de AR bij de begroting dan bij de jaarverslagen. Tabel 2 in de bijlage geeft gedetailleerde informatie over de vraag bij welke commissies de AR een briefing heeft gegeven.

e) Begrotingsonderzoeken en thematische wetgevingsoverleggen

Alle ontwerpbegrotingen zijn wetsvoorstellen en worden om die reden plenair behandeld en in stemming gebracht. In veel gevallen wordt echter door de vaste commissies, naast het plenaire begrotingsdebat, vaak ook in een (voorafgaand) wetgevingsoverleg aandacht besteed aan de begroting. Een wetgevingsoverleg (WGO) kan gericht zijn op behandeling van de hele begroting (begrotingsonderzoek) of op een specifiek deel van de begroting of beleidsonderwerp (thematisch WGO).

Bij de behandeling van de begroting voor 2018 is één WGO in de vorm van een begrotingsonderzoek gehouden (WenR) en zeven WGO's over een specifiek onderdeel van de begroting. Acht begrotingen zijn uitsluitend plenair behandeld. Tabel 3 in de bijlage gaat dieper in op de gehouden begrotingsonderzoeken en WGO's.

f) Rapporteurs

Bij een WGO kan een vaste commissie ervoor kiezen een rapporteur aan te wijzen die namens de commissie ingaat op een bepaald aspect van de begroting. Meestal is dat de kwaliteit van de begroting (met als vraag: geeft de begroting adequaat inzicht in te bereiken doelen, te leveren prestaties en daarvoor geraamde kosten?). De laatste jaren wordt ook wel een tweetal rapporteurs door een commissie aangewezen.

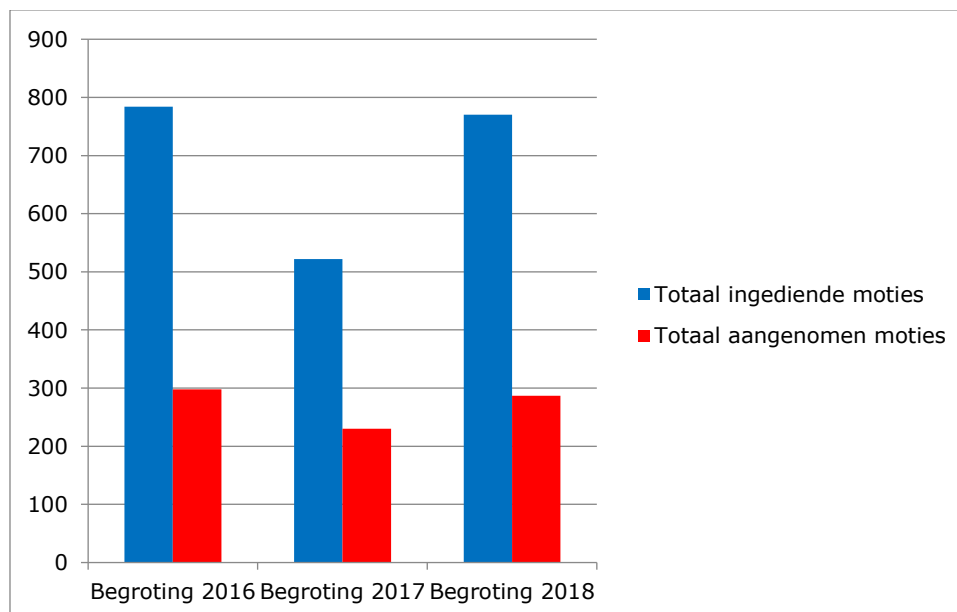
Bij de behandeling van de begroting voor 2018 is bij de begrotingen van I&M en LNV gebruik gemaakt van rapporteurs.

Tabel 4 in de bijlage geeft meer informatie over het gebruik van rapporteurs bij de begroting.

g) Moties en amendementen

In grafiek 2 is aangegeven hoeveel moties zijn ingediend, respectievelijk zijn aangenomen bij de behandeling van de begroting.

Grafiek 2: Ingediende moties bij de begrotingsbehandeling

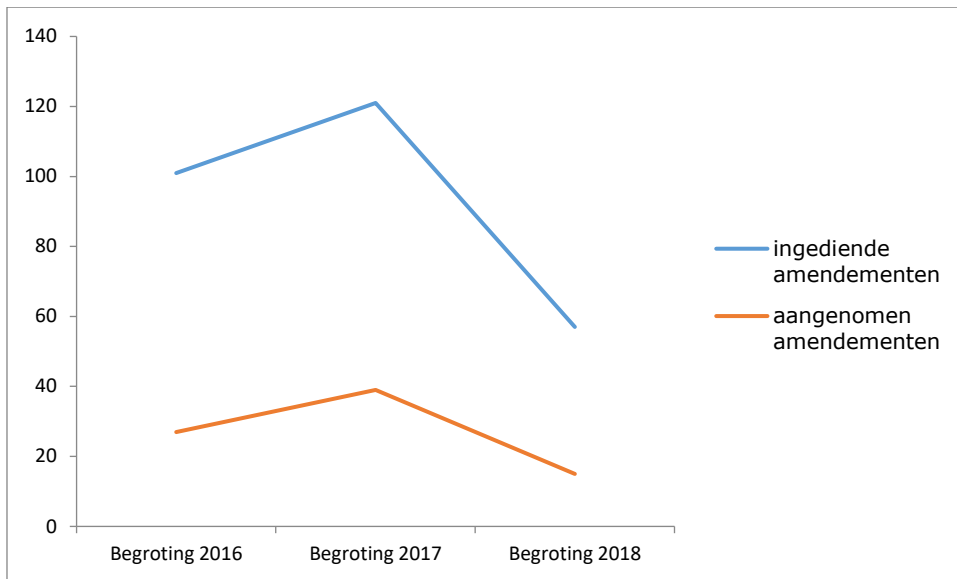

Voor gedetailleerde tabel: zie tabel in de bijlage

Bij de Rijksbegroting 2018 is zowel het aantal ingediende als aangenomen moties hoger dan in het voorgaande jaar.

In grafiek 3 wordt een vergelijkbaar overzicht gegeven voor ingediende en aangenomen amendementen.

Grafiek 3: Amendementen bij de begrotingsbehandeling

Bij de begroting 2018 zijn minder amendementen ingediend (60) en aangenomen (15) dan bij de begroting 2017. Het percentage aangenomen amendementen is iets gedaald, van 35 procent naar 31 procent van het aantal in stemming gebrachte amendementen.

Tabel 5 en tabel 6 in de bijlage geven meer gedetailleerde informatie over de ingediende moties en amendementen bij de begroting.

2 Suppletoire begrotingen 2018

Na stemming over alle ontwerpbegrotingen 2018 en de eventueel daarop ingediende amendementen, wordt de aangenomen Rijksbegroting 2018 gedurende het begrotingsjaar 2018 nog tweemaal tussentijds aangepast en ter autorisatie aan de Tweede Kamer voorgelegd: in het voorjaar de 1^e suppletoire wetten (vergezeld van de overkoepelende Voorjaarsnota) en in het najaar de 2^e suppletoire wetten (vergezeld van de overkoepelende Najaarsnota). In deze paragraaf worden enkele gegevens ten aanzien van de behandeling van de suppletoire begrotingswetten 2018 op een rij gezet.

2.1 Voorjaarsnota 2018 en 1e suppletoire begrotingen 2018

Er zijn in totaal 748 feitelijke vragen gesteld. Moties zijn alleen ingediend bij het debat over de Voorjaarsnota (elf stuks) en niet bij de behandeling van suppletoire begrotingswetten. Bij vier suppletoire wetten zijn in totaal vijf amendementen ingediend. Het aantal feitelijke vragen is hoger dan bij de Voorjaarsnota 2017, toen er 511 feitelijke vragen zijn gesteld². Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar tabel 7 in de bijlage.

2.2 Najaarsnota 2018 en 2^e suppletoire begrotingen 2018

Bij het debat over de Najaarsnota zijn in totaal 590 feitelijke vragen gesteld en twee amendementen en elf moties ingediend. Het aantal feitelijke vragen ligt hoger dan bij de Najaarsnota 2017, toen 340 vragen zijn gesteld. Het aantal amendementen is gelijk gebleven³. Tabel 8 in de bijlage geeft meer gedetailleerde informatie.

2.3 Incidentele suppletoire begrotingen 2018

Gedurende het jaar 2018 zijn 12 incidentele suppletoire begrotingen door de Kamer aangenomen. Het ging om

- zes suppletoire begrotingen voor de wederopbouw van de bovenwindse eilanden vanwege de gevolgen van de orkaan Irma van 6 september 2017;
- een suppletoire begroting vanwege de Klimaat enveloppe regeerakkoord van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- een suppletoire begroting vanwege de Klimaat enveloppe regeerakkoord van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- een suppletoire begroting vanwege de Klimaat enveloppe regeerakkoord van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat;
- een suppletoire begroting voor beleidsintensivering regeerakkoord van het ministerie van ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
- een suppletoire begroting voor werkdruk van het ministerie van ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- een suppletoire begroting van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor de sanering van voormalig bedrijventerrein Thermphos in Zeeland.

---

² Kamerstuk 31865, nr. 123 Jaarrapportage begrotingscyclus 2017

³ Kamerstuk 31865, nr. 123 Jaarrapportage begrotingscyclus 2017

3 De verantwoording over het begrotingsjaar 2018

De verantwoording over 2018 vormt het slotstuk van de begrotingscyclus 2018. Nadat de begrotingen 2018 in het najaar van 2017 zijn behandeld (paragraaf 1) en gedurende 2018 tweemaal zijn bijgesteld door middel van suppletore wetten bij Voor- en Najaarsnota, alsmede meermalen door middel van incidentele suppletore begrotingen (paragraaf 2) is in mei 2019 de verantwoording over de begroting 2018 aan de orde.

Dit gebeurt door het aanbieden van jaarverslagen en slotwetten per begrotingshoofdstuk. Na behandeling van deze stukken besluit de Tweede Kamer over dechargeverlening aan de verantwoordelijke ministers. Daarmee wordt de begrotingscyclus formeel afgesloten.

3.1 Advies behandeling van de verantwoordingsstukken over het begrotingsjaar 2018

De commissie Financiën adviseert jaarlijks de Tweede Kamer over de behandeling van de verantwoordingsstukken. Op basis van dit advies heeft het Presidium op 14 maart 2019⁴ voorstellen gedaan voor termijnen voor het Verantwoordingsdebat en de inbreng van feitelijke vragen over de Verantwoordingsstukken. Het Presidium stelt tevens voor de volgende aanbevelingen van de vaste commissie voor Financiën voor kennisgeving aan te nemen:

- *Behandeling van de jaarverslagen en de bijbehorende rapporten van de Algemene Rekenkamer zoveel mogelijk in aparte wetgevingsoverleggen (WGO's), en daarbij expliciet aandacht te besteden aan het financieel beheer en de dechargeverlening.*
- *Aanwijzen van rapporteurs die namens de commissie de kwaliteit van de verantwoordingsstukken onderzoeken. Voor de uitvoering van hun taak kunnen rapporteurs een beroep doen op de commissiestaf.*
- *Gebruikmaken van het aanbod van de Algemene Rekenkamer om een technische briefing te verzorgen over hun rapport(en).*⁵

In de navolgende paragrafen wordt in kaart gebracht hoe aan deze aanbevelingen invulling is gegeven. Daarbij wordt aangesloten bij de volgorde van de behandeling van de verantwoording over 2017:

1. Plenaire behandeling van de jaarverslagen
  - a) Aanbieding jaarverslagen 2018 (Verantwoordingsdag)
  - b) Verantwoordingsdebat
2. Commissiebehandeling afzonderlijke jaarverslagen
  - c) Ronde van feitelijke vragen over het jaarverslag
  - d) Technische briefings door de Algemene Rekenkamer
  - e) Wetgevingsoverleggen
  - f) Inzet van rapporteurs
  - g) Stemming over moties, slotwetten en dechargeverlening

3.2 Plenaire behandeling van de Jaarverslagen

a) Verantwoordingsdag

Op 15 mei 2019, de derde woensdag van mei – Verantwoordingsdag, heeft de minister van Financiën het Financieel Jaarverslag van het Rijk⁶ en de departementale jaarverslagen over 2018 aan de Tweede Kamer aangeboden. De president van de Algemene Rekenkamer bood aansluitend het verantwoordingsonderzoek van de Algemene Rekenkamer aan. Tevens werd voor de tweede maal de Monitor Brede Welvaart aangeboden.⁷

De commissie Financiën organiseerde evenals in voorgaande jaren een ontbijtbijeenkomst om Verantwoordingsdag een impuls te geven. Mr. Tjibbe Joustra, oud-voorzitter van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid, vertelde over het belang van het leren van fouten. Vervolgens gaf NRC-columniste Japke-d. Bouma een presentatie over helder taalgebruik. Naast het College van de Algemene Rekenkamer en de directeur-generaal van het Centraal Bureau voor de Statistiek waren ongeveer 60 Kamerleden aanwezig.

---

⁴ Kamerstuk 31428, nr. 12

⁵ Kamerstuk 31428, nr. 12

⁶ Kamerstuk 35200, nr. 1 & 2

⁷ Kamerstuk 34298, nr. 27

De commissie Financiën heeft daarnaast in samenwerking met de MBO Raad op 20 mei 2019 de derde editie van de 'V-100' georganiseerd. Op deze bijeenkomst hebben ongeveer honderd mbo-studenten vragen geformuleerd over vijf verschillende beleidsthema's:

1. Kansen op de arbeidsmarkt (beleid van de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid/Onderwijs, Cultuur en Wetenschap)
2. Woningmarkt (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties)
3. Grenzeloos mbo (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap)
4. Investeren in veiligheid (Justitie en Veiligheid)
5. Ouderenzorg en verpleeghuiszorg (Volksgezondheid, Welzijn en Sport)

Het doel van de bijeenkomst was om meer ervaringen uit de praktijk te betrekken bij het controleren van de jaarverslagen. De commissie Financiën heeft de vragen van de deelnemers aangeboden aan de vaste commissies voor BiZa, J&V, OCW, SZW en VWS. De vragen zijn eveneens per commissiebrief doorgeleid naar de betreffende bewindspersonen, met het verzoek op deze vragen te reageren. De antwoorden hebben zij betrokken bij de behandeling van de jaarverslagen en andere debatten. Ook hebben de financieel woordvoerders de gestelde vragen betrokken bij het Verantwoordingsdebat.

b) Verantwoordingsdebat

Het Verantwoordingsdebat in de Tweede Kamer met de minister-president, de minister van Financiën en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is deze keer gevoerd op donderdag 6 juni 2019, drie weken na Verantwoordingsdag. Het Verantwoordingsdebat werd op de oorspronkelijk gekozen datum (21 mei 2019) uitgesteld vanwege een tussentijds ingepland plenair debat over het overzicht van geregistreerde incidenten in de Rapportage vreemdelingenketen. In het Verantwoordingsdebat werd van de zijde van de Kamer het woord gevoerd door de financieel woordvoerders van twaalf partijen.⁸

In het debat is de Monitor Brede Welvaart aan bod gekomen. Hierover zijn ook moties ingediend. Bij het debat zijn in totaal zeventien moties ingediend, waarvan er vier zijn aangenomen:

- de motie-Nijboer over inzichtelijk maken wat incidentele en structurele componenten van de diverse mee- en tegenvallers zijn (35200, nr. 19);
- de motie-Bruins c.s. over de samenstelling van de Studiegroepen Begrotingsruimte en Duurzame Economische Groei (35200, nr. 20);
- de motie-Bruins c.s. over uitbreiding van de taakopvatting van het BIT (35200, nr. 30);
- de motie-Stoffer/Nijboer over volwaardig meenemen van de gevolgen van ons handelen voor ontwikkelingslanden (35200, nr. 29).

3.3 Commissiebehandeling afzonderlijke jaarverslagen

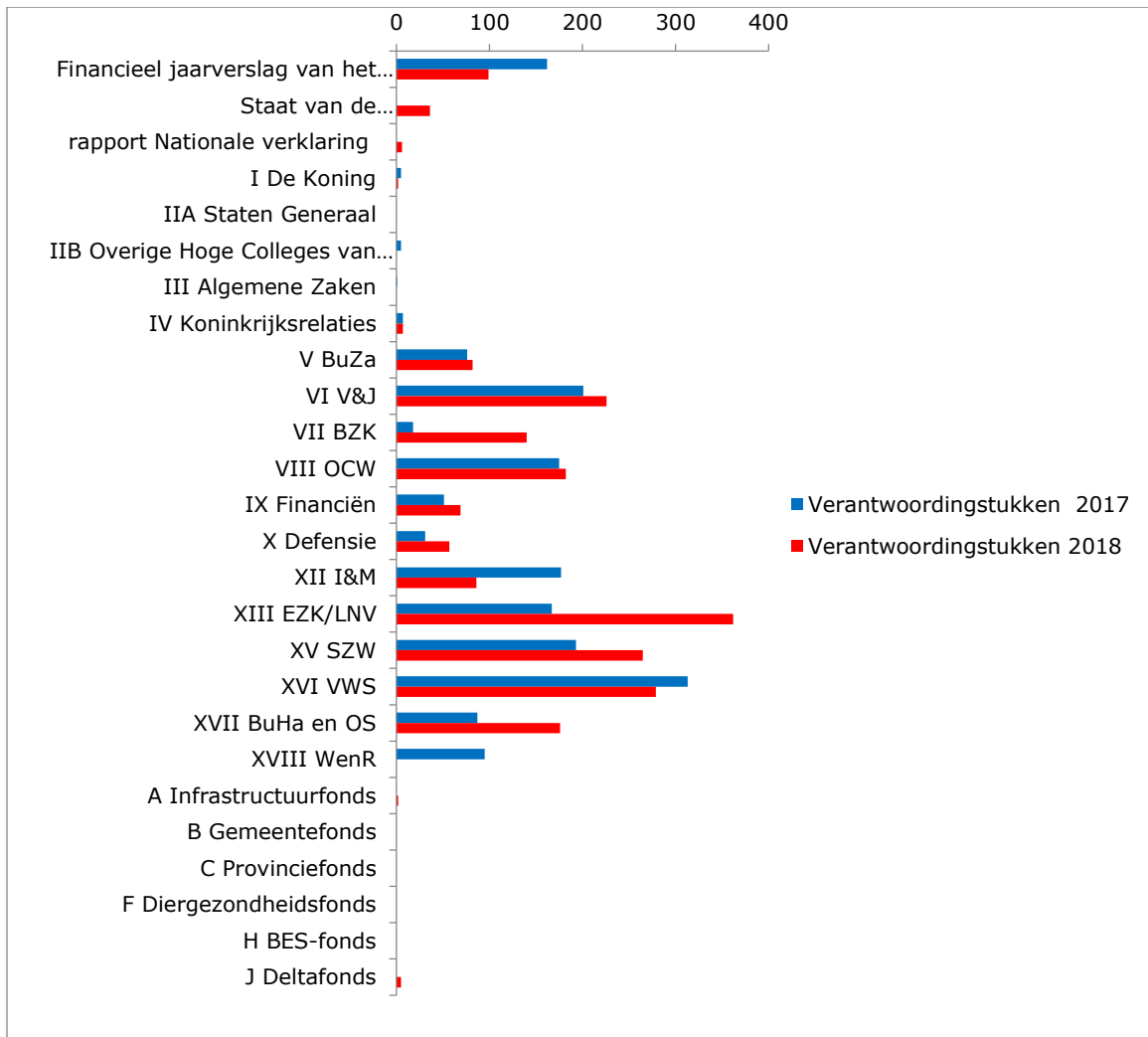
c) Feitelijke vragen

De commissiebehandeling van de verantwoording start, net als bij de begrotingsbehandeling, met het stellen van feitelijke vragen. In het geval van de verantwoording kunnen vragen gesteld worden aan de regering over de slotwetten, over de jaarverslagen en over de verantwoordingsonderzoeken die de Algemene Rekenkamer publiceert bij ieder jaarverslag. In grafiek 4 is een overzicht van de aantallen gestelde vragen opgenomen.

---

⁸ Tony van Dijck (PVV), Van 't Wout (VVD), Snels (GroenLinks), Slootweg (CDA), Alkaya (SP), Sneller, (D66), Nijboer (PvdA), Bruins (ChristenUnie), Van Raan (PvdD), Van Rooijen (50PLUS), Stoffer (SGP), Azarkan (DENK).

Grafiek 4: Feitelijke vragen over de verantwoordingsstukken 2017 en 2018⁹

Het totale aantal feitelijke vragen is gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor (1905 over de Verantwoordingstukken 2018 en 1590 over de Verantwoordingstukken 2017). De meeste vragen werden gesteld over de Verantwoordingstukken van VWS, V&J, SZW en EZK. Zie voor meer informatie tabel 9 in de bijlage.

d) Technische briefings door de Algemene Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer (AR) heeft de wettelijke taak onderzoek te doen naar de verantwoording en rapporteert daarover in afzonderlijke rapporten per jaarverslag aan de Tweede Kamer. De commissie Financiën adviseert om die reden de vakcommissies gebruik te maken van de mogelijkheid van een technische briefing door de AR over haar bevindingen (zie ook paragraaf 3.1).

Zeven commissies hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid van een technische briefing door de AR. Zie voor meer informatie tabel 16 in de bijlage.

e) Wetgevingsoverleggen

Elf commissies hebben ervoor gekozen een wetgevingsoverleg met de bewindspersoon te voeren over de verantwoordingsstukken over 2018. Zie voor meer informatie tabel 11 in de bijlage. De slotwet Ministerie EZK, Ministerie LNV en het Diergezondheidsfonds 2018 (35 200-XIII) Diergezondheidsfonds 2018 (35 200-XIII) (LNV-deel) is op de laatste vergaderdag plenair behandeld, nadat de commissie LNV eerder had besloten geen wetgevingsoverleg in te plannen.

⁹ Onder 'vragen over verantwoordingstukken' wordt verstaan: het totaal aan vragen per hoofdstuk die gesteld zijn aan de regering over het desbetreffende (1) jaarverslag, (2) de slotwet en (3) het verantwoordingsonderzoek van de Algemene Rekenkamer.

f) Rapporteurs

Bij de Verantwoording over 2017 hebben negen commissies rapporteurs aangesteld. Dat is minder dan bij de Verantwoording over 2017, toen tien commissies hiervoor hadden gekozen. Het advies van de vaste commissie voor Financiën om een tweetal rapporteurs aan te stellen is door acht van de negen commissies opgevolgd; de vaste commissie voor VWS heeft deze keer drie rapporteurs aangesteld. Zie voor meer informatie tabel 14 in de bijlage.

De meeste rapporteurs hebben als leidraad gebruikgemaakt van de 'Handreiking controle begroting en verantwoording' en de bijbehorende 'controlekaart', die is opgesteld door de toenmalige rapporteurs van de commissie OCW. Ondersteuning van rapporteurs is verleend door medewerkers van de Dienst Analyse en Onderzoek (DAO).

3.4 Dechargeverlening

g) Moties en slotwetten en dechargeverlening

Bij de jaarverslagen en slotwetten over 2018 zijn 54 moties ingediend. Daarvan zijn 23 moties aangenomen. Tabel 13 in de bijlage gaat dieper in op de ingediende moties bij de verantwoordingsstukken.

Bij de jaarverslagen en slotwetten worden geen amendementen ingediend. Dit laat zich verklaren door het bijzondere karakter van de slotwetten. Deze wetten zorgen ervoor dat de Tweede Kamer formeel kan instemmen met de mutaties die het einde van het jaar nog zijn opgetreden op de begroting. Met het aannemen van de slotwet sluiten de door de Kamer goedgekeurde cijferstanden van alle begrotingen precies aan op daadwerkelijke gerealiseerde standen. Gezien dit bijzondere karakter van de slotwet is het voor de Tweede Kamer van belang dat de slotwet uitsluitend technische mutaties bevat en dat eventuele beleidsrelevante mutaties vooraf aan de Tweede Kamer worden gemeld.

Dechargeverlening over 2018

De commissie Financiën heeft op 4 juli 2019 advies uitgebracht over de dechargeverlening voor het door de ministers gevoerde financiële beheer in 2018.¹⁰ De commissie Financiën heeft geadviseerd dat door de Kamer aan alle ministers decharge kan worden verleend, met inachtneming van de diverse toezeggingen van bewindspersonen om het financieel beheer te verbeteren. De commissie Financiën is tot dit advies gekomen, omdat er bij de behandeling van de jaarverslagen geen moties zijn ingediend die gevolgen hebben voor de dechargeverlening aan een minister. De Kamer heeft dit advies op 4 juli 2019 overgenomen.

---

¹⁰ Kamerstuk 35200, nr. 32.

Bijlage: Tabellen behandeling budgettaire stukken begrotingscyclus 2018

Tabel 1: Aantal gestelde feitelijke vragen over de ontwerpbegrotingen

	Begrotingshoofdstuk	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
	Miljoenennota (excl. MEV)	228	156	252
I	De Koning	11	11	5
IIA	Staten Generaal	0	0	0
IIB	Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten	2	6	3
III	Algemene Zaken	6	2	3
IV	Koninkrijksrelaties en BES-fonds	12	13	48
V	BuZa	190	214	89
VI	Veiligheid en Justitie / Justitie en Veiligheid	393	555	663
VII	BZK	65	57	49
VIII	OCW	226	205	218
IX	Financiën	36	64	94
X	Defensie	400	350	52
XII	Infrastructuur en Milieu / Infrastructuur en Waterstaat	279	183	290
XIII	Economische Zaken en Klimaat, Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en het Dierg.fonds	735	583	487
XV	SZW	284	353	392
XVI	VWS	573	819	890
XVII	BuHa-OS	253	266	196
XVIII	WenR	182	117	141
A	Infrastructuurfonds	75	67	58
B	Gemeentefonds	13	1	28
C	Provinciefonds	2	1	1
F	Diergezondheidsfonds	*	*	*
H	BES-fonds	*	*	*
J	Deltafonds	59	59	24
	Totaal	4024	4082	3983

Tabel 2: Technische briefings door de Algemene Rekenkamer over de ontwerpbegroting

2. Tabel briefings door Algemene Rekenkamer				
Begrotings- hoofdstuk	Commissie	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
IV	Koninkrijks- relaties			
V	BuZa / -OS		V	
VI	V&J	V	V	
VII	BZK		V	V
VII	OCW	V	V	
IX	Financiën			V
X	Defensie			V
XII	I&M			V
XIII	EZ		V	V
XV	SZW	V	V	V
XVI	VWS	V	V	V
XVIII	WenR			
	Totaal	4	7	7

Tabel 3: Commissiebehandeling van de begroting voorafgaand aan de plenaire behandeling

Begrotingsh oofdstuk	Commissie	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
IV	KON			
V	BuZa			
VI	V&J			
VII	BiZa			
VIII	OCW	WGO Begrotings- onderzoek WGO Media WGO Cultuur	WGO Begrotings- onderzoek WGO Media WGO Cultuur	WGO Media WGO Cultuur
IX	FIN			
X	DEF	WGO Personeel WGO Materieel	WGO Personeel WGO Materieel	WGO Personeel WGO Materieel
XII	I&M	WGO Begrotings- onderzoek WGO Water, Deltafonds, MIRT	WGO Begrotingsonderzoek WGO Water	WGO Water Notaoverleg MIRT
XIII	EZ			
XV	SZW	WGO Begrotingsonderzoek		
XVI	VWS	WGO Sport en Bewegen	WGO Sport en Bewegen WGO Jeugd	WGO Sport en Bewegen WGO Jeugd
XVII	BuHa-OS	WGO Ontwikkelings- samenwerking	WGO Ontwikkelings- samenwerking	
XVIII	W&R			WGO Begrotingsonderzoek
TOTAAL		3 WGO begrotings- onderzoek	2 WGO begrotings- onderzoek	1 WGO begrotings- onderzoek
		7 WGO onderdeel begroting	8 WGO onderdeel begroting	7 WGO onderdeel begroting
		10 WGO's totaal	10 WGO's totaal	8 WGO's totaal

Tabel 4: Inzet van rapporteurs bij WGO's begroting

Commissie	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
BUHA/OS (Ontwikkelings-samenwerking)	V	V	
BUZA			
OCW	V	V	
I&M	V	V	V
SZW	V		
LNV			V
Totaal	4	3	2

Tabel 5: Ingediende moties bij de begrotingsbehandeling

	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Totaal ingediende moties	784	522	770
Totaal aangenomen moties	298	230	287

Tabel 6: Amendementen bij de begrotingsbehandeling

	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
# ingediend	124	121	60
# in stemming gebracht	100	110	48
# aangenomen	27	39	15
% aangenomen	27%	35%	31%
bedrag aangenomen (€ mln)	101	110	50
begrotingstotaal (€ mln)	181.913	182.918	188.161
% totale rijksbegroting	0,06%	0,06%	0,03%

Tabel 7: Behandeling Voorjaarsnota 2018 (34960) en 1^e suppletoire wetten

	Begrotingshoofdstuk	Feitelijke vragen	Ingediende amendementen	Ingediende moties
	Voorjaarsnota	227		11
I	De Koning	0		
IIA	Staten Generaal	0		
IIB	Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten	0		
III	Algemene Zaken	0		
IV	Koninkrijksrelaties	2		
V	BuZa	16		
VI	V&J	60	2	
VII	BZK ¹¹	42		
VIII	OCW	58	1	
IX	Financiën	11		
X	Defensie	38		
XII	I&M ¹²	28		
XIII	EZK/LNV	38		
XV	SZW	40	1	
XVI	VWS	122		
XVII	BuHa- OS	50		
A	Infrastructuurfonds	10		
B	Gemeentefonds	2	1	
C	Provinciefonds	2		
F	Diergezondheidsfonds	0		
J	Deltafonds	2		
	Totaal	748	5	11

¹¹ Met ingang van 1 januari 2018 is de begroting van Wonen en Rijksdienst (XVIII) komen te vervallen. De beleidsartikelen zijn na verwerking van de maatregelen uit het regeerakkoord toegevoegd aan de begroting van BZK (VII). Dit is gemeld in de nota van wijziging op de begroting van BZK (Kamerstuk 34 777 VII, nr. 41)

¹² Bij de start van het kabinet heeft een departementale herindeling plaatsgevonden. Ruimtelijke ontwikkeling, ruimtelijke ordening, de Omgevingswet en het Kadaster zijn overgeheveld van de begroting van IenW naar de begroting van BZK. Dit is gemeld bij de derde nota van wijziging op de begroting van BZK (Kamerstuk 34 775 VII, nr. 42).

7a. Tabel aantal ingediende moties Voorjaarsnota

Voorjaarsnota	2016	2017	2018
Totaal ingediende moties	6	9	11
Totaal aangenomen moties	0	1	1

7b. Tabel aantal ingediende amendementen Voorjaarsnota

Voorjaarsnota	2016	2017	2018
Totaal ingediende amendementen	15	15	5
Totaal aangenomen amendementen	2	1	0

8a. Aantal ingediende moties Najaarsnota

Najaarsnota	2016	2017	2018
Totaal ingediende moties	2	6	11
Totaal aangenomen moties	1	1	5

Tabel 8 b: Behandeling Najaarsnota 2018 (35095) en 2^e suppletoire wetten

	Begrotingshoofdstuk	Feitelijke vragen	Ingediende amendementen	Ingediende moties
	Najaarsnota	212		11
I	De Koning	0		
IIA	Staten Generaal	0		
IIB	Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten	2		
III	Algemene Zaken	0		
IV	Koninkrijksrelaties	9		
V	BuZa	15		
VI	V&J	27		
VII	BZK	37		
VIII	OCW	68		
IX	Financiën	17	1	
X	Defensie	19		
XII	I&M	2		
XIII	EZK/LNV	35		
XV	SZW	19	1	
XVI	VWS	104		
XVII	BuHa-OS	23		
A	Infrastructuurfonds	0		
B	Gemeentefonds	1		
C	Provinciefonds	0		
F	Diergezondheidsfonds			
H	BES-fonds			
J	Deltafonds	0		
	Totaal	590	2	11

Tabel 9: Feitelijke vragen over de verantwoordingsstukken

	Begrotingshoofdstuk	Jaarverslagen, Slotwetten en Verantwoordings- onderzoek 2018
35200, nr. 1	Financieel jaarverslag van het Rijk	99
35200, nr. 3	rapport Staat van de Rijksverantwoording	36
35200, nr. 4	rapport bij de Nationale verklaring	6
I	De Koning	2
IIA	Staten Generaal	0
IIB	Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten	0
III	Algemene Zaken	0
IV	Koninkrijksrelaties	7
V	BuZa	82
VI	V&J	226
VII	BZK	140
VIII	OCW	182
IX	Financiën	69
X	Defensie	57
XII	I&W	86
XIII	EZK	186
XIII	LNV	176
XV	SZW	265
XVI	VWS	279
XVII	BuHa-OS	176
A	Infrastructuurfonds	2
B	Gemeentefonds	0
C	Provinciefonds	0
F	Diergezondheidsfonds	0
H	BES-fonds	0
J	Deltafonds	5
	Totaal	2081

Tabel 10: Technische briefings Algemene Rekenkamer over verantwoordingsonderzoek

	Commissie	Jaarverslag 2018
IV	Koninkrijksrelaties	v
V	BuZa / BuHa- OS	v (BuHa-OS)
VI	J&V	v
VII	BIZA	
VIII	OCW	v
IX	Financiën	v
X	Defensie	v
XII	I&W	v
XIII (EZK-deel)	EZK	v
XIII (LNV-deel)	LNV	
XV	SZW	v
XVI	VWS	v
	Totaal	10

Tabel 11: Behandelwijze per commissie van het jaarverslag

Begrotingshoofdstuk	Commissie	Jaarverslag 2018
IV	KR	WGO
V	BuZa en BuHa-OS	WGO BuHa-OS
VI	V&J	WGO
VII	BiZa	WGO
VIII	OCW	WGO
IX	FIN	WGO
X	DEF	WGO
XII	I&W	WGO
XIII (EZK-deel)	EZK	WGO
XIII (LNV-deel)	LNV	Geen WGO
XV	SZW	WGO
XVI	VWS	WGO
	Totaal	11 WGO's

Tabel 12: Rapporteurs bij de behandeling van het jaarverslag

Commissie	Jaarverslag 2018
J&V	V
OCW	V
FIN	V
DEF	V
I&W	V
EZK	V
KR	V
SZW	V
VWS	V
Totaal	9

Tabel 13: Ingediende moties bij de verantwoording 2018

	Begrotingshoofdstuk	Ingediende moties
35200	Financieel jaarverslag van het Rijk 2018	17
I	De Koning	
IIA	Staten Generaal	
IIB	Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten	
III	Algemene Zaken	
IV	Koninkrijksrelaties	5
V	BuZa	
VI	J&V	
VII	BZK	6
VIII	OCW	
IX	Financiën	
X	Defensie	3
XII	I&W	5
XIII	EZK/LNV	8
XV	SZW	5
XVI	VWS	4
XVII	BuHa-OS	1
A	Infrastructuurfonds	
B	Gemeentefonds	
C	Provinciefonds	
F	Diergezondheidsfonds	
H	BES-fonds	
J	Deltafonds	
	Totaal	54

Tabel 13a: Aangenomen moties

Jaarverslagen		2018
Totaal ingediende moties		54
Totaal aangenomen moties		23